

Docent: Maartje Klomp

Welkom bij...

Ervaringsgericht leren in de Zorg (ELiZ)

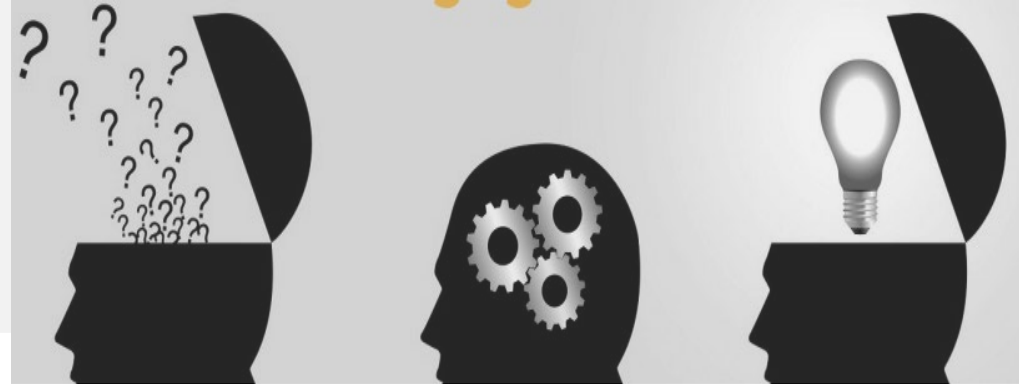
ELiZ – Professionele Communicatie

OP2: Onbegrepen gedrag

Les 5: Vroegsignalering

Agenda

- Doelen
- Opbouw OP2
- Evaluatie SimPats
- Onbegrepen gedrag
- Vroegsignalering
- Vooruitblik volgende lessen
- Lesevaluatie

- Uitleggen welke factoren van invloed zijn op 'Onbegrepen Gedrag' en het ontstaan en voorkomen van conflicten
- Benoemen wat jij te leren hebt ten aanzien van het herkennen en omgaan met 'Onbegrepen Gedrag' en ontstaan en voorkomen van conflicten.

Opbouw OP2: Onbegrepen gedrag

2.1

Vroegsignalering

2.4

Gesprekstechnieken

2.6

Fysieke technieken

2.8/2.10

SIMPATS

- Sta stil bij je eigen ervaringen met 'Onbegrepen gedrag.'
- Verdiep in 'Onbegrepen gedrag' door te zoeken op het internet wat je hierover kunt vinden.
- Beschrijf voor jezelf wat jij te leren hebt ten aanzien van het herkennen en omgaan met 'Onbegrepen Gedrag' en ontstaan en voorkomen van conflicten.

Evaluatie

- Hoe kijken jullie erop terug?
- Wat was leerzaam?
- Welke feedback blijkt helpend?

Lesdag 8 weer de inzet van SIM- patiënten

- 4 casussen – 2 groepen
- Tips en trucs voor de opzet?

Ervaringen met onbegrepen gedrag

Wat is gedrag?

alles wat iemand doet en wat waarneembaar is (wat je kunt zien aan de buitenkant)

Wat is probleemgedrag?

gedrag dat door de persoon zelf of zijn/haar omgeving als moeilijk hanteerbaar wordt ervaren

Wat is onbegrepen gedrag?

al het gedrag van de persoon met nadelige consequenties voor diens kwaliteit van leven, waarbij zorgverleners een rol hebben in het voorkomen of het verminderen ervan

Wat is er aan de hand?

Welke soorten onbegrepen gedrag kennen jullie?

Veel voorkomende gedachten: Wat denken jullie wel eens?

Voorbeelden:

Angst, Dwalen/rusteloos gedrag, claimend gedrag, agressie, agitatie, apathie

Ontremming/ongepast seksueel gedrag, rusteloos, roepen, verzamelen van spullen,

Omdraaien van dag/nacht ritme

Mogelijke oorzaken en factoren van onbegrepen gedrag

De aandoening in combinatie met:

- Lichamelijke factoren:

Hersenschade, ziekte, pijn,
medicijngebruik, visus en gehoor

- Comfort:

Honger/dorst, toiletgang,
bril/hoortoestel, zithouding, kleding

- Persoonlijke factoren:

Persoonlijkheid, hoe gaat iemand om
met problemen, psychische
stoornissen als depressie,
levensloop/ psychische trauma's

- Omgevingsfactoren :

Fysieke omgeving -> warm/kou,
licht/donker, prikkels, geluid, sociaal
netwerk, hoe anderen op de persoon
reageren, recente gebeurtenissen,
veranderingen

Voorbeeld onbegrepen gedrag

<https://www.youtube.com/watch?v=3ecEgs1gJgE>

centrum voor
consultatie en
expertise

samen zoeken
nieuw perspectief

[Webshop](#) | [Contact](#) | [FAQ](#) | [Inloggen](#) | [English](#)

[Consultatie](#) | [Meerzorgadvies](#) | [Expertise](#) | [Scholing](#) | [Over CCE](#)

Overleven en de onvrije wil van niet-niet - Gert-Jan de Haas - CCE Podium

from CCE

Na de analyse:

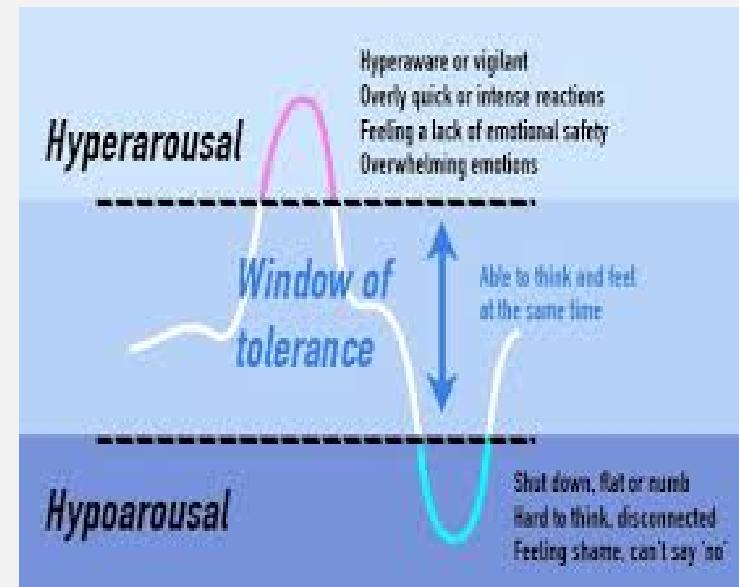
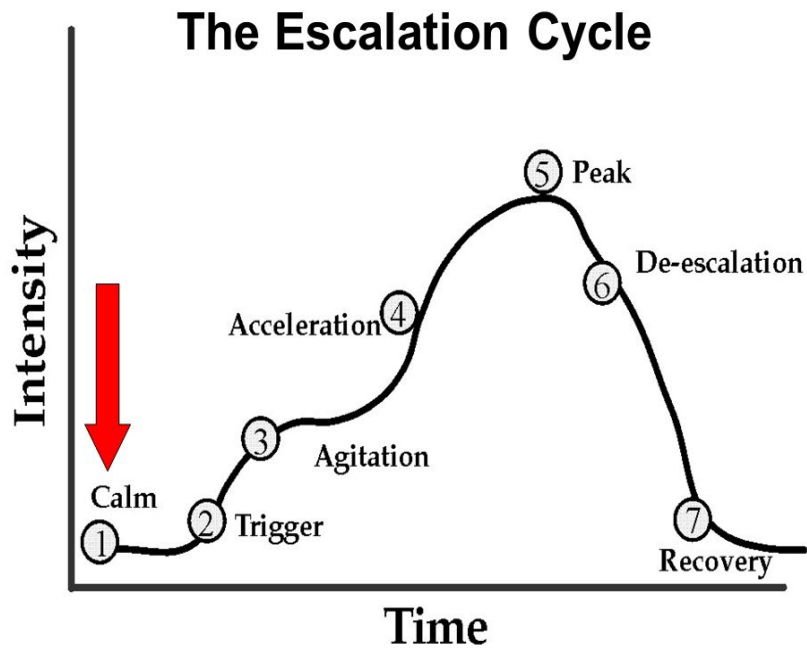
- Zijn er signalen die je al eerder kan opmerken?

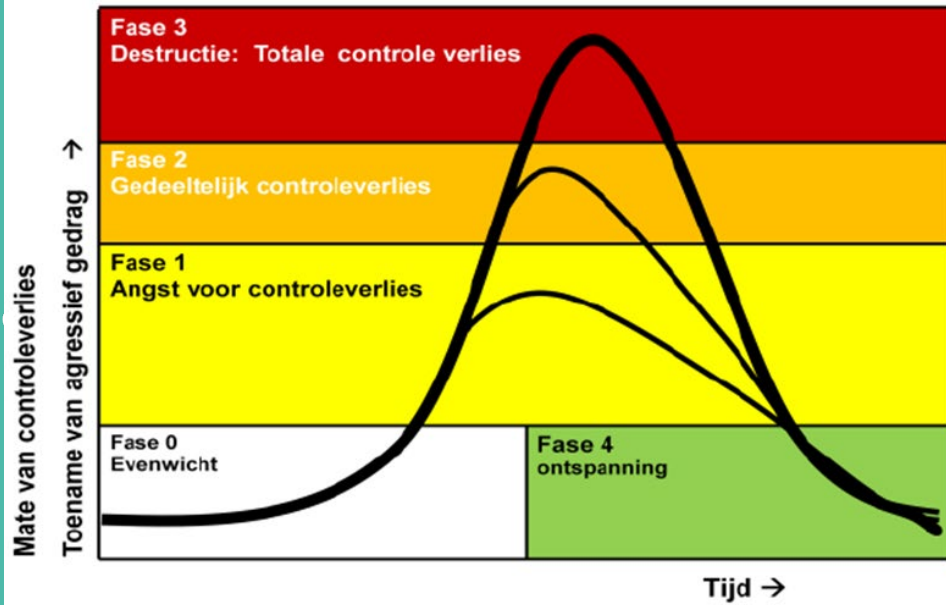
Pauze??

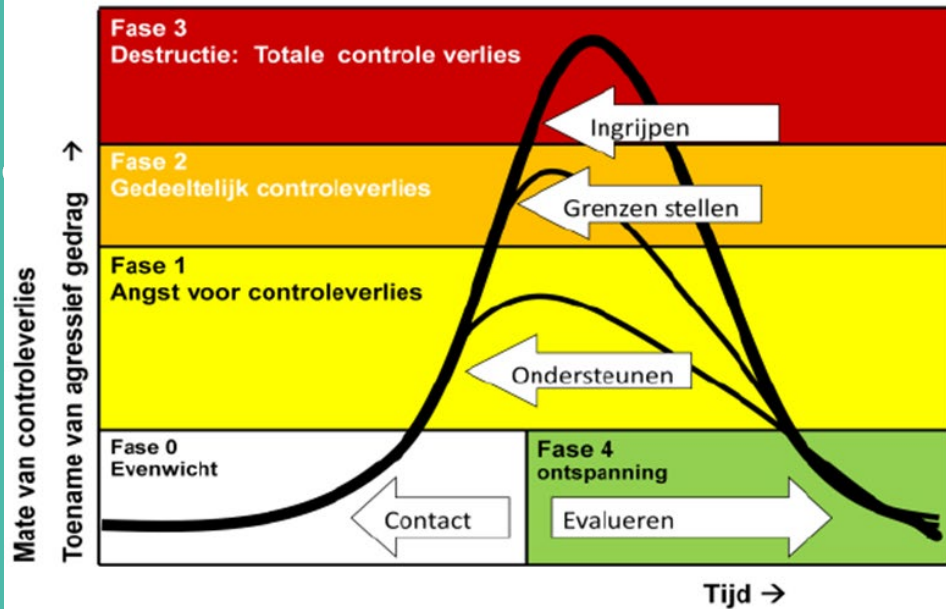
Hoe onverwacht is een emotionele uitbarsting?

crisisonwikkelingsmodel

interventies

- Signaleringsplan:
 - rood- crisis
 - oranje- spanning/emotie loopt op
 - groen- comfortable, prettige stemming
- Sta Op Methode
- Pijnscorelijst
- Levensverhaal/ context

- Bekijk de inhoud van de powerpoint op Teams
- Neem een voorbeeld van een casus je eigen praktijk waarbij er sprake was van een escalatie, of neem een voorbeeld vanuit de presentatie
- Ga voor jezelf na:
 - ✓ Wat was hier aan de hand
 - ✓ Welke factoren speelden mogelijk een rol bij het ontstaan van de situatie
 - ✓ Wat had er gedaan kunnen worden om de situatie te signaleren
 - ✓ Wat had er gedaan kunnen worden om de situatie te voorkomen, welke interventie(s) is (zijn) toepasbaar?

Casus Forensische Psychiatrie

Een 30- jarige man meld zich op het spreekuur van de verpleegkundig specialist GGZ. Samen met de basispsycholoog ontvangt zij meneer voor een intakegesprek. Meneer heeft via de rechter verplichte behandeling gekregen wegens verslaving en wapenbezit. Meneer steekt niet onder stoelen of banken dat hij niet gemotiveerd is om in behandeling te gaan. Hij meld zich omdat " het mot van de rechter". De psycholoog start met het afnemen van een vragenlijst voor diagnostiek. De verpleegkundig specialist observeert dat de spanning bij meneer begint op te lopen, hij wordt knorriger in zijn antwoorden, lichaamshouding veranderd, zijn stemvolume wordt anders. Haar collega lijkt op te gaan in de vragenlijst en laat niet merken dat zij de oplopende spanning ook bemerkt.

De verpleegkundig specialist besluit naar meneer haat observatie te benoemen: ' ik heb het gevoel dat u hier niet op uw gemak zit'. Reactie: ' nee, ik weet zeker dat ik gevolgd wordt. Ze maken me niet gek, ik weet mezelf te beschermen'. Dan valt de verpleegkundig specialist de gevulde jaszak op van meneer: is hij gewapend?! Haar niet- pluisgevoel zegt: niet goed!!!! De psycholoog kijkt haar verstoord aan en wil weer verder gaan met de vragenlijst.

Vorbereiding lesdag 6 - week 2.4

Kennis

- Verdiep je in welke vroegsignaleringsmethoden bij jou op stage worden gebruikt. Denk naast eerder genoemde zaken ook aan bijvoorbeeld screeningsinstrumenten
- Verdiep in 'Onbegrepen gedrag' en ontstaan van boosheid en agressie door te zoeken op het internet wat je hierover kunt vinden

Gesprekstechnieken

- Werk uit welke gesprekstechnieken er zijn om escalatie te voorkomen en wat jouw ervaring is met de-escalatie

Lesdag 6

- Tijdens deze lesdag gaat we dieper in op gesprekstechnieken die ingezet kunnen worden bij onbegrepen gedrag

Kun je uitleggen welke factoren van invloed zijn op 'Onbegrepen Gedrag' en het ontstaan en voorkomen van conflicten?

Kun je benoemen wat jij te leren hebt ten aanzien van het herkennen en omgaan met 'Onbegrepen Gedrag' en ontstaan en voorkomen van conflicten?

Afsluiting

Vragen?

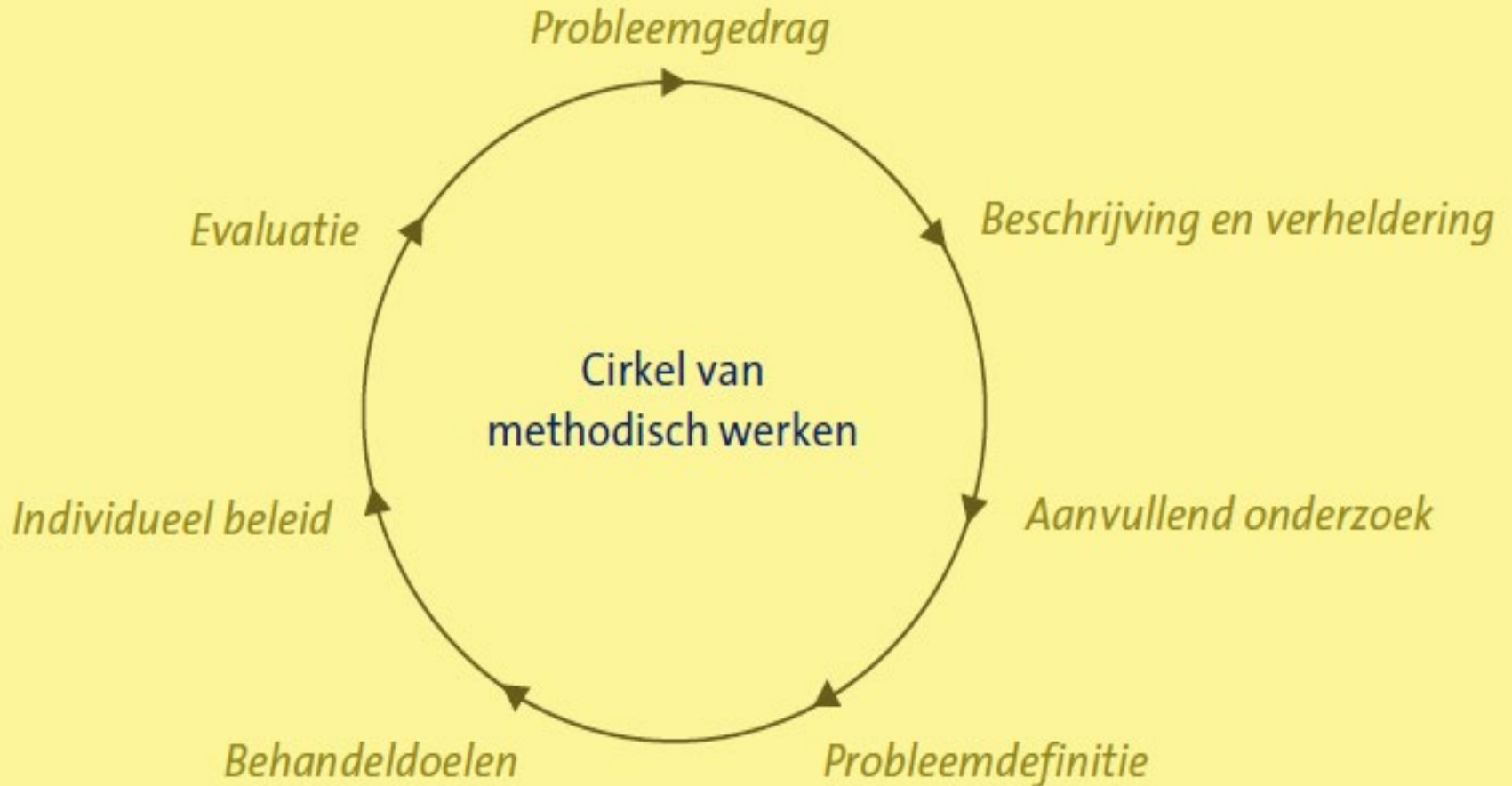
Dankjewel en success!

overtref jezelf

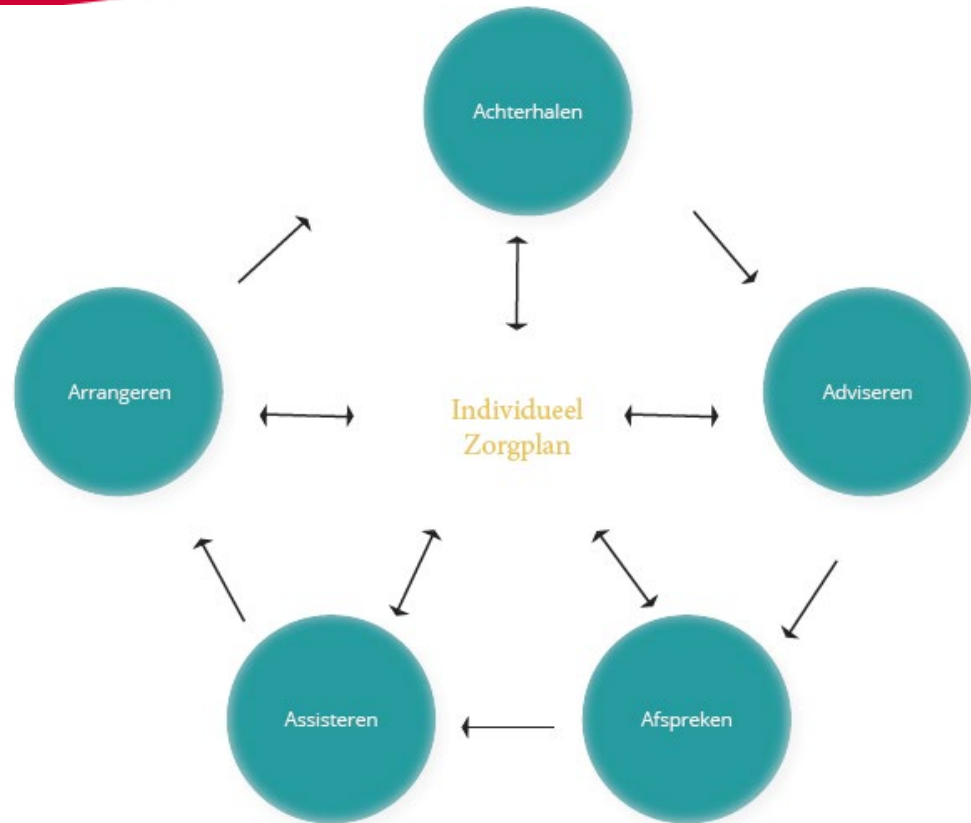
De slides hierna zijn van vorig jaar en evt. nog naar eigen inzicht in te passen/te gebruiken

Cyclus van verpleegkundig redeneren

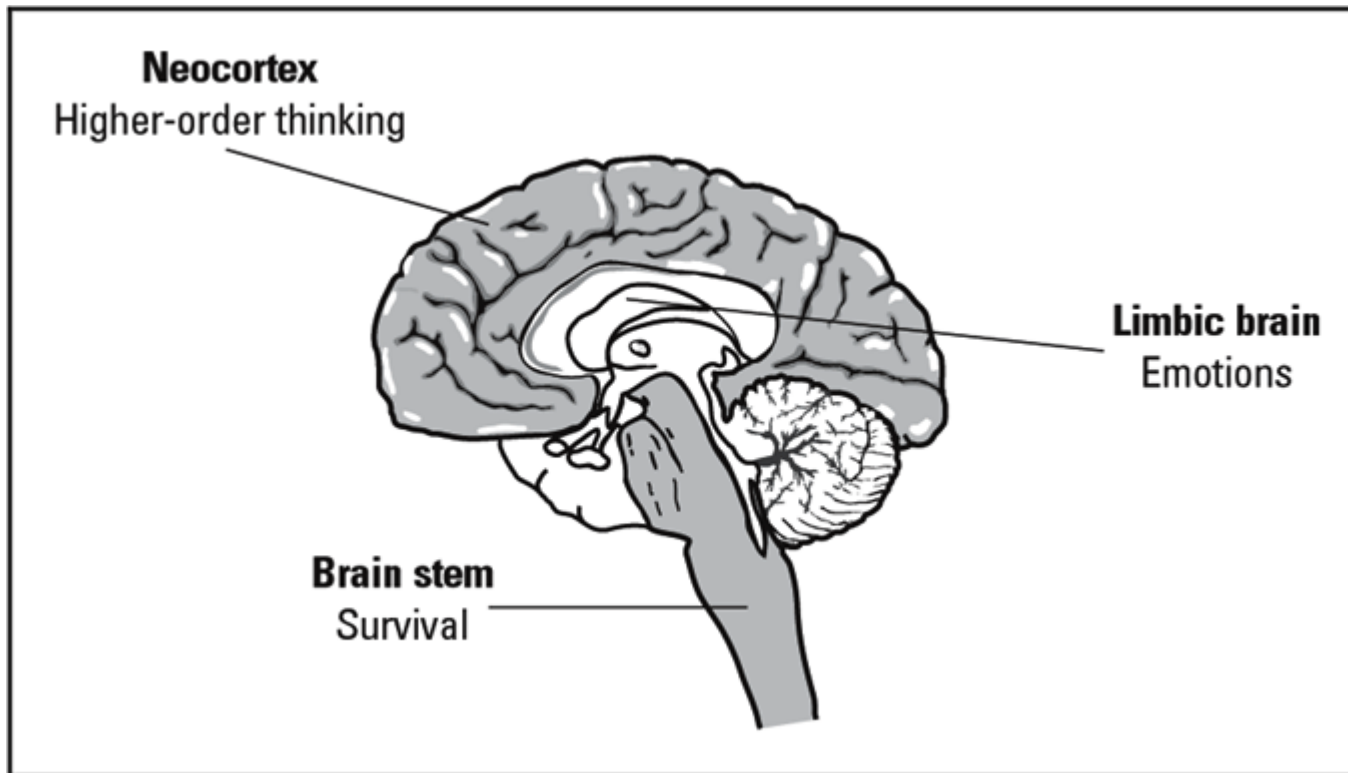

- Inzet 5A- model

- En:
- Welke aanpassing maak je bij onbegrepen gedrag?
- Welke gedragsbenadering is passend?

Wat gebeurt er bij de ander?

Literatuur / verdieping

- Staa, van, A.L., Mies, L.M. & A.J. ter Maten-Speksnijder (2017). Verpleegkundige ondersteuning bij zelfmanagement en eigen regie. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
 - Hoofdstukken 3 Communicatie, 4 Dementie , 6 Bipolaire stoornis.
- CumLaude:
 - Koekoek (2011). “De” moeilijke patiënt bestaat niet.
 - Kool(2010). Zelfbeschadigend gedrag.

Literatuur/ verdieping Richtlijnen onbegrepen gedrag

Richtlijn probleemgedrag

<http://www.verenso.nl/assets/Uploads/Downloads/Richtlijnen/VER00316Probleemgedragherzien02.pdf>

Stroomdiagram

http://www.platformouderenzorg.nl/bestanden/richtlijn_stroomdiagram_probleemgedrag.pdf

GGZ Richtlijnen

<https://www.ggzrichtlijnen.nl/>

GGZ Kwaliteitsrichtlijnen

<http://www.kwaliteitsontwikkelingggz.nl/standaarden/>

Literatuur/ verdieping: e-learning

<https://www.cce.nl/scholing/e-learning-kijken-naar-gedrag>

- communiceren met mensen met dementie
- dementie en een angstige persoonlijkheid

Onbegrepen gedrag en (onvervulde) behoeften

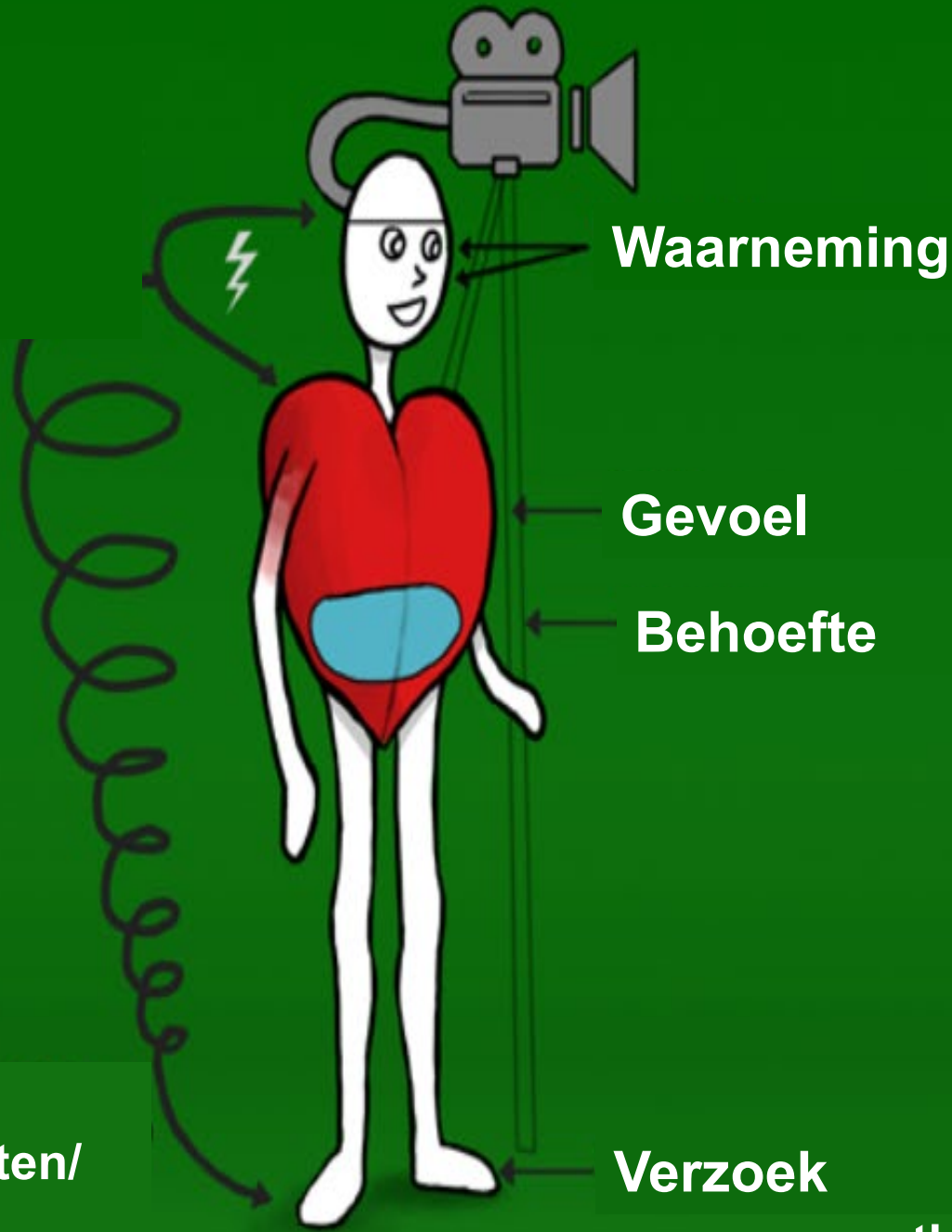
- Gedrag hangt samen met behoeften die al dan niet in de knel komen.

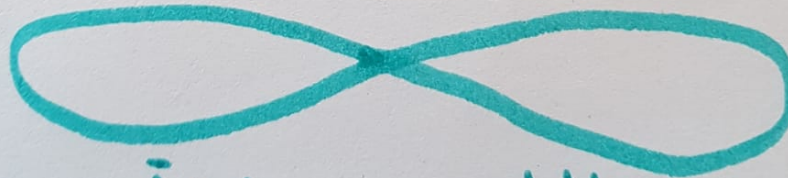
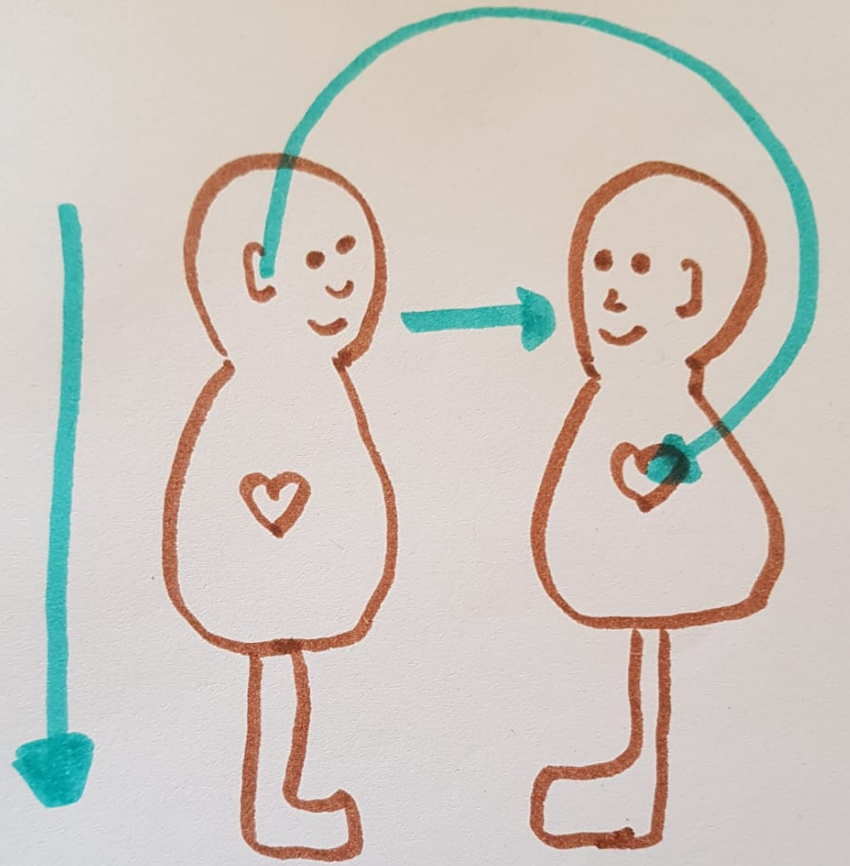
(Onvervulde) Behoeften

- Onveiligheid, niet vertrouwd voelen (veiligheid)
- Zelfwaardering negatief (positief)
- Alleen voelen (verbinding met anderen)
- Regie/controlle kwijt zijn (autonomie)
- Hulpeloos voelen, afhankelijk (onafhankelijk)
- Zich vervelen (je nuttig voelen)
- Zich een nummer voelen (identiteit, uniek)

Oordelen/
analyseren/
denken/
interpreteren

Overlevings-
strategieën Vechten/
vluchten/ vriezen

كأ

تأ

Oefening- Op zoek naar gevoelens en behoeften

- 1 student vertelt de situatie van 'onbegrepen gedrag'
- 2 Anderen raden gevoelens: voelde je in die situatie.....; *Verzamel de gevoelens die passen en student selecteert de meest aansprekende (2 of 3)*
3. Dan in die situatie toen je je voelde speelde toen behoefte aan/ had je toen behoefte aan..... *Selecteer.*
4. Wat heb je nodig?